

Тарас Шевченко «Кавказ»

Історична довідка

Від 1817-го до 1864-го Російська імперія почала активні воєнні дії на території Кавказу (регіон між Чорним та Каспійським морями, території сучасного Азербайджану, Грузії, Вірменії та Росії). Мета воєнних дій — узяти території під контроль.

Передумови написання поеми

Участь у воєнних діях на Кавказі брав близький друг Тараса Шевченка Яків де Бальмен. Із родиною де Бальменів письменник познайомився під час першої подорожі в Україну. З Яковом їх об'єднували спільні інтереси до літератури та малярства. Поему «Кавказ» 1845-го року поет присвятив другові.

Композиція твору: у поемі 5 частин.

І частина — вступ, у якому використано античний міф про титана Прометея: Прометей викрав з Олімпу вогонь і віддав його людям. За це верховний бог Зевс покарав його: Прометея прикували до скелі, і щодня орел виривав з нього печінку, а щоночі вона виростала знову.

У першій частині поеми постають два образи — Прометея (котрий уособлює страждання кавказького народу) та орла (котрий уособлює імперську владу).

Частина починається словами, які повторюються рефреном протягом тексту:

За горами гори, хмарою повіті,
Засіяні горем, кровію політі.

Рекомендовані джерела

1. Стаття «Тарас Шевченко для сучасного читача. «Кавказ» / В. Діброва. 2019. Дата звернення: 24.12.2019. URL: <https://goo-gl.su/8OqI> (11.03.2021).
2. Вірш «Кавказ» / О. Пушкін. URL: <https://goo-gl.su/PohL> (11.03.2021).
3. Вірш «Кавказ» / М. Лермонтов, пер. О. Новицький, 1830. URL: <https://goo-gl.su/4DaGhh8T>.
4. TED-Ed. 2017. The myth of Prometheus. Дата звернення: 14.11.2017. YouTube. URL: https://youtu.be/U_u9ISjrEOE (11.03.2021).